

## Fælles SAND d. 9.12.21

Deltagere: Rikke, Pia, Per Søhus, (alle Fyn), Carsten Larsen (NV.sj.), Kit (Nordsjæl.), Lasse for Fred (Sydfyn), Martin Vibe, Helle Madsen, Susanne Moos (alle NVsj.), Robert Hansen, Linette, Mette (alle Storstrøm), Arthur (Kbh.), Ole, Flemming (begge Hillerødgade), Sebastian (Århus/Kbh). Tue Kleist (Fredericia), Tue Thestrup (Århus), Rose (Kbh), Mohammed Zido (Sønderborg), Thor (Toften, Slagelse), Johnny (Trekanten), Charlotte (Kbh), Marie (Fyn), Tue (Århus), Moritz (Sønderjylland)

Jeanne, Ask, Tobias, Nancy (alle SANDs sekretariat)

Vi starter med en præsentationsrunde.

### Tema: hjemløseaftalen

Nicolaj Beuschel fra Socialministeriet holder oplæg (online via Teams) om den hjemløseaftale, der er lavet.

Grunden til, at Socialministeriet synes, de var forpligtet til at gøre noget, var, at der er kommet flere hjemløse. Samtidig er der blevet færre billige boliger. Samtidig er opholdstiden på herbergerne steget. Vi måtte gøre noget for at få nogle boliger, folk kunne komme ud i.

Aftalen betyder, at der skal laves nogle flere billige boliger, og der generelt skal bygges flere almene boliger. Ud over at der skal bygges boliger, skal der laves et huslejetilskud til allerede eksisterende boliger, sådan at dyre boliger, kan komme ned på en husleje, hjemløse kan betale. Planen er, at der skal komme over 4.000 boliger på fem år.

Men det er jo ikke nok. Vi ved, der er over 6.500 hjemløse.

Der kommer en udvidelse af udslusningsboligordningen. I stedet for to år kan man være der fem år. Sådan en bolig kan man komme ind i, selvom man ikke kommer fra et herberg.

Der skal laves en aftale med kommunerne om, at man skal være bedre til at bruge deres anvisningsret. Alt i alt betyder det, at vi gerne skulle komme op på 6-6.500 billige boliger til målgruppen over en årrække. Der er en særskilt boligaftale. Der skal generelt bygges flere almene boliger, f.eks. til politibetjente og sygeplejerske.

### Statsrefusion

Housing First bostøttemetoderne og de forsøg, der er lavet med dem, har vist, at vi næsten kan få ni ud af ti hjemløse i egen bolig. Vi bruger omkring en milliard om året på herberger. Aftalen skal flytte pengene fra boformerne til bostøtte. Der laves en ny paragraf, der nok kommer til at hedde § 85a. Det er de nye bostøttemetoder, der kommer til at ligge i den. Der er 50 procents statsrefusion på kommunernes brug af denne form for bostøtte. Kommunerne bør bruge denne evidensbaserede bostøtte, fordi de får statsrefusion på 50 procent. Det er guleroden. Der er også statsrefusion på § 107. Vi tror, at kommunerne vil få mere opmærksomhed på at finde bedre løsninger og hurtigere løsninger at det vil betyde en ny incitamentstruktur, som det hedder i aftalen.

Omlægningen af statsrefusionen betyder, at der gives 90 dages statsrefusion på herbergerne i 2026. Men der var nogle partier, der var nervøse for, om der var tid nok til at vende både kommuner og hjemløse til at tingene skulle gå lidt hurtigere. Derfor er der en overgangsperiode på to år; 2023-2025, hvor kommunerne kan få statsrefusion i 120 dage. Man kan sagtens blive boende på boformen længere tid. Det er alene for at give kommunerne et incitament til at få gang i at lave en god plan for, hvad der skal ske for den hjemløse på boformerne, at man har lavet en grænse for, hvor længe en kommune kan få statsrefusion for de borgere, de har på herberger og forsorgshjem (§ 110 boform).

### **Kommunerne gives udskrivningsret ....**

Hvis de opfylder 3 krav.

Der skal laves en handleplan. Den skal sættes i gang, så snart man kommer på boformen.

Der skal anvises en bolig

Der skal gives bostøtte efter den nye paragraf (housing first inspireret bostøtte).

Nu har vi lavet den politiske aftale, siger Nikolaj. Herefter skal lovgivningen laves. F.eks. den nye paragraf, men også en præcisering af målgruppen for § 110. Det er her, der kommer nogle detaljer frem. F.eks. spørgsmålet om man kan nægte at tage imod en bolig. F.eks. hvis man ikke har lyst til at flytte tilbage til en betalingskommune, man ikke længere opholder sig i. Man vil forsøge at tage så mange mulige tvister i opløbet, men vi kan nok ikke udrydde alle mulige tvister. Dem vi ikke kan forudse, må vi tage hen ad vejen.

Derfor er der også mulighed for at klage over den bostøtte, man får tildelt. Det bliver Ankestyrelsen, der får en Fasttrack, som skal behandle klagerne. Men det er kun bostøtten der kan klages over. Man kan ikke klage over den bolig man får eller over handleplanen.

### **Andre initiativer – støtteinitiativer**

Reserven (den gamle satspulje), og forhandlingerne omkring den, giver nogle understøttende muligheder for, at omlægningen kan ske. Bl.a. får SAND nogle midler til deres rådgivning for hjemløse.

Der er også lavet en partnerskabsaftale, hvor deltagerne skal se, om vi når derhen vi gerne vil. F.eks. om vi får de boliger, vi har planlagt; får hjemløse den støtte de skal have osv. SAND kommer også til at sidde i det partnerskab. Der skal laves en årlig afrapportering til Folketinget.

Reserven giver også penge til en taskforce, der skal rådgive kommunerne om, hvordan man gør tingene ordentlig og efter de principper, der ligger i aftalen.

Der er lavet en pulje, for at herberger kan omlægge deres indsats, nu hvor der ikke længere er brug for så mange herbergspladser. Det kan f.eks. være bostøtte eller etableringen af fællesskaber. Der er også givet penge til BL og til Landsforeningen af væresteder til at lave fællesskaber.

Thor spørger, om der er tal på, hvor mange der ryger ud af lejligheden efter et halvt år?

Der er der måske, siger Nikolaj. Men det, man skal hæfte sig ved, er, at 8-9 ud af 10 bliver boende hvis de får den bostøtte, man får efter Housing first. Det er netop for at sørge for, at folk bliver boende, at vi gerne vil give den støtte, som har vist virker. Det er den støtte kommunerne kan få statsrefusion på.

§ 107 er midlertidige botilbud, som gives til borgere, der har større støttebehov end §110 kan give. Det er stadig en midlertidig bolig.

§ 108 er også for mennesker med større støttebehov, og det er nærmest egen bolig. Man kan bo der så længe man vil.

Sebastian spørger, om man ved, hvor mange af dem, der lever på gaden, der har en adresse, men ikke bor der, fordi man f.eks. har fremlejet sin lejlighed eller bare ikke kan finde ud af det?

Det er der ikke præcise tal på, men hjemløsetællingen giver os en indikation af, hvor mange hjemløse, der er. F.eks. har vi set en stor stigning i antallet af sofasovere de sidste 6 - 8 år, siger Ask

Lasse spørger hvornår vi starter.

Nogen af tiltagene starter første januar 22. Det er f.eks. partnerskabet, taskforcen og de boliger, der skal gives et tilskud til, så huslejen kan betales af hjemløse.

Men omlægningen starter først i midten af 23. Dvs. omlægningen af statsrefusionen fra ophold på boformen til bostøtten efter den nye bostøtteparagraf.

Charlotte spørger, om der er fokus på, at kommunerne opfordrer hjemløse til at få en fiktiv adresse, en C/O. adr. Det er der ikke, men det kan være, at der skulle være det.

Der spørges til, om bostøtten ændres.

Det gør den. Den hjælp man nu skal have, skal gives efter Housing First metoderne. De betegnes også som de evidensbaserede bostøttemetoder CTI, ACT og ICM. Det skulle gerne gøre, at man får en ordentlig bostøtte. Det er de metoder, vi ved virker.

Nikolaj siger, at vi håber på, at bostøtten i højere grad kommer fra boformerne. Hvis ikke bostøtten kommer herfra, skal kommunen begrunde, hvorfor den ikke vil lade boformerne levere bostøtten.

Tue spørger om §34 (ekstra boligstøtte) falder bort. Det gør den ikke. Tværtimod. Der har været stor interesse for, at man skal give hjemløse bedre muligheder for at blive i egen bolig. F.eks. er der også fokus på, at man skal have etableringshjælp (§ 81), når man kommer i egen bolig. Man skal gerne komme godt for start i egen bolig.

Der skal laves en bedre vejledning til den § i aktivloven, så kommunerne i højere grad bruger den.

Der er flere, der siger, at den etableringshjælp man får, ofte blot er en rekvisition til en genbrugsbutik, og hvem gider ligge på en brugt madras.

Charlotte spørger om der er andre mulighed end at få bostøtte fra herberget. Nikolaj siger, at det er vigtigt, at man får skrevet den type bostøtte, man gerne vil have, ind i handleplanen, så man forhåbentlig kan vælge mellem kommunal bostøtte og bostøtte fra boformen.

Charlotte spørger, om der er mulighed for, at det sociale tilsyn får en taskforce eller nogen, der tager ud og taler med beboere på boformerne uden at personalet er til stede?

Hun spørger, om der er fokus på, at boligen skal være i så god stand, at man kan bo i dem?

Nikolaj siger, at det er den almene boligmasse, man anviser til i den her aftale. Det er derfor den kvalitet som er der, man kan anvise. Hvis I møder lejligheder, der ikke er i OK stand, skal I råbe op. Det plejer I at være gode til.

Ift. det sociale tilsyn, er der ikke planer om at lave en selvstændig taskforce i tilsynet.

Men han opfordrer os til at klage over boformen til kommunen, hvis vi oplever uværdig opførsel på boformerne.

Sebastian opfordrer til, at man arbejder mere forebyggende end helbredende.

Kit spørger om herbergernes respons på det her?

Kit frygter, at den indsigt man får om beboerne på herbergerne, går fløjten, når hjemløse hurtigt skal videre.

Nikolaj siger, at der er flere penge til boliger til hjemløse. Og de penge kommunerne ikke får i statsrefusion, gives til mere massiv bostøtte. Det er ikke for at spare penge, man har lavet det her.

Nikolaj skal senere i dag snakke med SBH – sammenslutningen af boformer for hjemløse i Danmark.

Zido siger, at der er mange der bliver smidt ud fra et herberg, uden at de kan få behandlet deres sag. Derfor kan han godt forstå, at man som hjemløs kan have det svært at have tillid til en medarbejder, når man er blevet smidt ud. Han ser nogle, der drøner rundt fra det ene herberg til det andet.

Nikolaj siger, at omlægningen netop skal have kommunen til at tage ansvar, ved at "straffe" dem, og ved at de selv skal betale hele regningen for den hjemløses ophold. Man ønsker at belønne de kommuner, der kan finde ud af at lave ordentlige indsatser.

Thor siger, at det lyder som om, det er nok bare at give hjemløse en bolig. Nikolaj siger, at han er med på, at der er mange forskellige problemer, og denne reform ikke løser dem alle. Formålet er at løse nogle af de strukturelle problemer med f.eks. manglende boliger. Andre skal have andre løsninger. Det forsøger vi at give dem med f.eks. nogle omsorgspladser og andre tiltag.

Lasse spørger, om der er lavet initiativer, der kan bruges for ham. Altså som gør, at man kan bygge flytbare boliger, så man ikke skal have naboer.

Vi siger pænt farvel til Nikolaj og takker for et godt oplæg.

### **Diskussion om hjemløseudspil:**

Der er gode takter, men bekymring for, at der er kommuner, der misbruger deres udskrivningsret. Det er noget, vi har påpeget som en bekymring i de diskussioner, vi har haft med Socialministeriet op til udspillet. Vi skal huske på, at der skal laves en handleplan, være bostøtte og anvises en lejlighed, hvis kommunerne skal kunne udskrive dig.

Selvom kommunen får ret til at udskrive dig, kan du stadig henvende dig på et forsorgshjem. Og jo flere gange du kommer i bolig og ud igen, jo dårlige bliver kommunens sag. Jo større bliver presset på, at de laver den rigtige løsning. Den løsning der virker for dig.

Der er krav om, at man skal have en handleplan, når man er på en boform. Det giver et pres på kommunerne. Men vil de lave dem? Det er ikke sket før, så hvorfor skulle de ske nu?

Bliver vi kørt ud på et sidespor? Det kommer til at køre som det plejer, hvor den hjemløse ikke tages med på råd, mener flere. Vi har ikke noget at skulle have sagt. Når du kommer på et herberg, bliver du stemplet som mentalt handicappet. Du kan blive smidt et sted hen, du ikke er enig i, er godt for dig.

Hvordan påvirker det dig at, du får at vide at du skal videre inden 120 dage, spørger Nancy?

Det vil ikke kunne lade sig gøre. Jeg har brug for mere tid, er der flere der siger.

Der er nogen kommuner, der kommer til at tænke i, at folk skal ud efter 120 dage. Det bliver noget de styrer meget kraftigt efter.

Vi kan ikke forstå, de skal have retten til at udskrive. Kommunen skal alligevel lave handleplanen, mens man er på boformen.

Ask forsøger at forklare forskellen på forsorgshjem og herberger. Forsorgshjem er typisk store og ældre kommunale steder. De tager revl og krat. Herberger er typisk lidt mindre, og målgruppen har ikke helt så mange og store problemer.

Der skal være større retssikkerhed til hjemløse.

Vi skal huske, at der skal være flere forskellige typer boliger, man kan flytte ind i. Ikke alle kan bo i egen lejlighed.

Er det et kriterie, at der skal gives støtte i boligen, spørges der? Kan man ikke få anvist en lejlighed uden støtte?

Hvor mange har haft eller har bostøtte, spørger Nancy. Det er ca. 10 der har haft. Godt under halvdelen. Det er vigtigt at huske på at det ikke er den slatne bostøtte, der gives i dag, man skal have i fremtiden. Det er en mere massiv bostøtte

Det er vigtigt, at der er nogen, man kan snakke med, når man har brug for det. Kan man det med en bostøtte.

Det er vigtigt, at få beskrevet den støtte man har brug for i handleplanen, så man får den rette bostøtte. Hvis man virkelig vil give bostøtte efter Housing First inspireret støtte, skal man lytte til den hjemløse og give massiv støtte, hvis det er det, der er behov for. Og det skal gives til alle mulige ting. F.eks. at finde ud af at købe møbler, fylde dit køleskab, lave mad osv.

I Fredericia har de noget der hedder 'Din indgang'. Der kan man gå ned, hvis man er oppe at køre. Man kan læsse af. Man kan også få møder med Jobcenteret dernede (efter man har fået tildelt en sagsbehandler), hvis man vil det. Det er noget nyt, noget kreativt, som kommer i spil på en anden måde. I Fredericia er der ikke så mange hjemløse. Det kan godt være at tingene skal gøres på en anden måde, i andre og større kommuner, men her fungerer det godt, siger Tue.

Der skal flere socialarbejdere på gaden. Det vil hjælpe.

Der skal ikke være ventetid på bostøtte eller støttekontaktperson.

Folk skal have den hjælp, de har brug for, når de har brug for den. Hvorfor skal man ramme bunden, før man kan få noget hjælp? Det system, der er til for mig, gør ikke noget for mig, når jeg står med håret i postkassen.

ACT er en af de nye bostøttemetoder, der laves en ny paragraf til. Her er ideen, at det er et team bestående af sygeplejerske, socialarbejdere, psykiatere osv., så man kan få den type hjælp, man har brug for, når man har brug for den. Men det er også en dyr løsning. Vi skal holde øje med, om den bliver givet. Indtil nu er det kun meget få kommuner, der bruger den.

Vi skal følge meget godt med i den fasttrack, Ankestyrelsen laver til klager over bostøtte. I dag er der meget lang ventetid på at få behandlet en klagesag. Den skal forandre måden de arbejder på markant, hvis de skal løse opgaven.

Vi skal passe på med at lukke de akutpladser, der er. Der er kø i dag. Det bliver der også i morgen. Vi har nogen, der ligger på gaden og sover. Hvad med dem?

Vi må ikke nedlægge pladser, før der reelt ikke længere er brug for dem.

Det undrer os, at det pludselig kan lade sig gøre, at få folk videre så hurtigt, som man lægger op til. Hvis man kan det, hvorfor gør man det så ikke i dag?

Det er kommunerne, der afgør, hvem der kan få tilbudt en af de lejligheder, som aftalen omtaler. Det kan blive grimt at se på, for dem som ikke er i kridthuset hos kommunen.

Bekymrende at aftalen ikke omtaler, at der er nogen, der ikke kan eller vil bo i nærheden af andre. Det skal vi huske at have med.

## Nyt fra Hjemløseverdenen

### **Borgerforslag**

4 hjemløse har lavet et borgerforslag om, at hjemløse skal ud af jobcenteret og over i socialforvaltningen. Det går vi på gaden med for tiden. I går var Tobias med folk på gaden i Roskilde. Han har også været på gaden med hjemløse i København.

Vi har fået lavet nogle postkort, man kan dele ud. Der står lidt om forslaget, og der er en QR-kode, man kan scanne og komme direkte ind på en hjemmeside og stemme for borgerforslaget.

Forslaget er et bud på, hvordan vi kan løse nogle af de problemer, vi oplever jobcenteret giver. Det er en mulighed for at få en dialog med Christiansborg.

Tobias synes, det er nemt at forklare forslaget. Hjemløse kan ikke leve op til alle de krav, der stilles. De kan ikke møde op på arbejde, når de sover på en bænk. Der er stor lydhørhed for forslaget hos folk.

Hvis man ikke har NEM Id, kan man printe en blanket ud. Her skal man skrive "hjemløs" i adr. feltet og sende den pr. post.

I morgen er der borgerforslagsaktion i Vejle kl. 14. ved højbanen. Hvis nogen vil med, så snak med Johnny. Han giver gerne sit telefonnummer, så henter han jer ved stationen.

Der bliver også aktion i Sønderborg.

Det står i kalenderen på hjemmesiden og på Facebook.

I må tage en stak postkort med og planlægge en aktion.

### **Hus Forbi**

Den første sending kalendere er blevet solgt lynhurtigt. 55.000 var oplaget, så vidt det huskes.

Daniel er kommet tilbage til kontoret i Vanløse igen. Han havde ellers fået nyt job. Fedt at han er tilbage.

Stine er kommet tilbage til sekretariat i Århus.

Der er købt et refugium i Høje Taastrup. Her kan man komme og lade batterierne op, hvis man er lidt nede.

Det er ikke åbent endnu. Man kan se billede af stedet inde på Hus Forbis Facebook/ingen over fællesskabet. Rasmus, som er daglig leder, flytter derud – altså arbejdsmæssigt.

Hvis man gerne vil have en plads, skal man kontakte sekretariatet (Rasmus).

Der har været lidt problemer med arbejdsmiljøet på Hus Forbi. Det har man arbejdet på at forbedre. Der er sket en opdeling af sekretariatet. I Århus og i København. Brian, som er næstformand i bestyrelsen, bliver personaleleder i Vanløse.

I næste uge laver HF medietræningskursus på Brogården, d. 14. – 16. dec.

### **SANDs ungecrew**

Nancy siger, at ungecrewet er kommet op at køre. Det startede i oktober med en ungetur, hvor Amanda og Andrea – to journalister, vi har ansat i 3 måneder - var med for at lære de unge at lave video. De var igen samlet for 14 dage siden i Kolding, hvor de igen laver de vildeste videoer. I onsdags var de samlet igen. I næste uge er der så videoværksted i København. Vi laver en afslutningsfest i Kolding i januar, hvor de igen skal til Kolding.

Sidst de var der, mødte de direktøren. Han forærede dem et wellnessophold fordi han synes vi var for fede, så de tager lige en ekstra overnatning, fortæller Nancy.

Hold øje med SANDs Facebook side. Her kommer videoerne op.

Der er skriveworkshop nogle timer. Det har kørt flere steder den sidste tid. Det har foregået på herberger og andre steder, hvor der er hjemløse. På den anden side af jul bliver der skriveworkshop i det jyske. Hvis der er nogen der vil have besøg, så sig til.

Alle kan være med. Man behøver ikke at kunne skrive, stave eller noget. Underviseren – Trisse – kan få alle til at få noget ned på papir. Hun har f.eks taget terninger med, og slår hun en 8'er, så starter historien "dengang jeg var 8 år....". Nogle gange læser hun også lidt op om en bog. Man snakker også om historierne. I kan se på Facebook hvornår vi laver hvad hvor. Det kommer også i vores kalender.

### Solstråler

Moritz siger at vi skal huske at tro på os selv. Er man afhængig af noget, så tag en dag ud af kalenderen, lav noget andet. Gå i svømmehallen. Nyd det.

Ole siger at han synes livet har været noget lort de sidste fem år. Men han synes virkeligt, at det har været fedt at være med til de ting, har han været med til i SAND.

Der har været flere undervejs.

### Evt.

Thor har boet to år i Grækenland for at finde sig selv. Det har han skrevet en sang om, som han synger for os. Jeg nåede ikke at skrive den ned, men den handler om, hvor stressende livet kan være for mange; krav om uddannelse, job og tjene masser af penge. Hellere bo på en paradiso, hvor man kan føle man lever. Et ønske han har på alle andres vegne.

Carsten Larsen spørger om vi har flere mundbind.

Ask/d.9.12.21